

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 2 november – 12:00 uur d.d. 3 november

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Blinden en slechtzienden 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Ziekenhuizen NFK Oogvereniging 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- Zeker voor een 'perscodinsdag' is er opvallend weinig aandacht voor coronagerelateerde onderwerpen in de ochtendkranten. Veel ruimte wordt vrijgemaakt voor de Amerikaanse verkiezingen. Nieuwssites hebben volop aandacht voor de terroristische aanslag in Wenen.
- Met het nieuwe lek gisteravond lijken media ervan overtuigd dat het kabinet vanavond met een verdere aanscherping van de coronamaatregelen komt. Binnen het kabinet zou flink worden gediscussieerd (er is nog altijd sprake van verschillende 'kampen'), maar ze zal sowieso 'de voet op de rem zetten'. Volgens AD is het alleen nog de vraag 'hoe diep het kabinet het pedaal wil intrappen'. Zoals gebruikelijk worden de beweegredenen voor de verschillende maatregelen 'die op tafel liggen' geduid. Ook wordt nu alweer bekeken hoe verschillende maatregelen tegen elkaar opwegen; is het logisch om musea te sluiten, maar bouwmarkten niet?
- Verschiedende ziekenhuizen vinden dat langer afwachten niet mogelijk is. Vanuit diverse hoeken klinkt de noodkreet aan het kabinet zo snel mogelijk nieuwe, strengere maatregelen te nemen. Ook in het zuiden is de situatie wederom 'nijpend, aldus AD. Bart Berden pleit namens de Brabantse ziekenhuizen voor 'fors strengere' maatregelen.
- In de actualiteitenprogramma's stellen Red Teamlid Bert Slagter, Arthur van Zanten (NVIC) en Ernst Kuipers (LCPS) het streven naar een R-getal van 0.9 ter discussie; moet die niet sneller en harder dalen? (Naar 0.7 bijvoorbeeld.)
- Het Maasstad Ziekenhuis, het Franciscus Gasthuis en het Ikazia Ziekenhuis in Rotterdam, het IJsselland Ziekenhuis in Capelle aan den IJssel en het Albert Schweitzer in Dordrecht hebben gisteravond een opnamestop ingesteld. Het ziekenhuis Rijnstate in Zevenaar voert de komende twee weken geen operaties meer uit. Het Alrijne Ziekenhuis in Leiderdorp gaat meer niet-acute operaties uitstellen en de geplande niet-urgente operaties in het St Jansdal in Harderwijk worden vanaf deze week geannuleerd of verzet naar het ziekenhuis in Lelystad.
- Sinds de oproep van ActiZ en Extra handen voor de zorg vorige week, registreerden zich 4.700 mensen zonder ervaring in de zorg en nog eens ruim duizend met ervaring. Sinds vrijdagochtend hebben zich al meer dan duizend mensen met een zorgdiploma aangemeld om bij te springen in een overbelast zieken- of verpleeghuis. De horeca in Breda gaat honderden medewerkers leveren aan zorginstellingen. ActiZ ziet meer vergelijkbare samenwerkingen ontstaan. Toch hebben roostermakers aanhoudende problemen de bezetting rond te krijgen, te meer vanwege oplopend ziekteverzuim onder zorgpersoneel.
- V&VN zegt blij te zijn met de beslissing van het Roaz Noord-Holland en Flevoland om zorgverleners een medisch mondneusmasker te laten dragen als anderhalve meter afstand houden tot patiënten niet mogelijk is. V&VN-voorzitter Gerton Heyne, noemt het nieuws een 'verstandig besluit': "Veiligheid van zorgprofessionals en patiënten moet altijd vooropstaan. Wij roepen nu alle Roaz'en en ziekenhuizen die dat nog niet hebben gedaan, het voorbeeld van Amsterdam te volgen." Dat is ook de hoop van Patiëntenfederatie Nederland.
- Ook in de tweede coronagolf blijken kankerpatiënten minder snel naar de dokter te gaan. Huisartsen hebben in de derde week van oktober 18% minder verwijzingen uitgeschreven naar kankerspecialisten. Bij koepel van kankerpatiëntenorganisaties NFK komen inmiddels veel soortgelijke meldingen binnen. Het NFK heeft grote zorgen over mensen met klachten die zich niet melden bij de dokter. Volgens internist-oncoloog Emile Voest (Antoni van Leeuwenhoek) zullen de consequenties van uitstel van diagnoses en behandelingen pas later duidelijk worden. Maar ze weet wel dat de behandeling effectiever is hoe vroeger een tumor gevonden wordt. Daarom wil ze een sterk pleidooi houden om naar de huisarts te gaan bij klachten of vermoedens. De specialist zegt vurig te hopen dat alle bevolkingsonderzoeken naar kanker doorgaan.
- Ggz-onderzoeker Bauke Koekkoek zegt dat het aantal mensen dat in psychische nood verkeert nauwelijks is gestegen door de crisis. Daarmee weerspreekt hij de recente boodschap van de Nederlandse ggz dat corona een grote bedreiging voor de mentale gezondheid is. Volgens Koekkoek heeft de branchevereniging 'financieel belang' bij voldoende vraag.
- Coördinator bij de Oogvereniging Anneke Berkhout waarschuwt voor isolement en eenzaamheid onder blinden en slechtzienden. De vereniging krijgt veel signalen vanuit de achterban dat mensen er niet meer op uit gaan.

Karakterisering

- Er worden conclusies getrokken op basis het aantal nieuwe besmettingen. Zo schrijft AD dat de piek van de tweede golf voorlopig 'achter de rug' lijkt.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte

Welke informatie vragen leven er bij getroffen?

- 'Is er wel zicht op commerciële testuitslagen, vraagt de Volkskrant zich af.
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge worden vragen gesteld over specifieke branches die niet dicht moeten, bijvoorbeeld: 'Waarom bibliotheken dicht, maar bouwmarkten niet?'; 'Waarom mogen sportscholen openblijven?'; en 'Waarom geen aangescherpte maatregelen voor de casino's?'
- Op de corporate social kanalen stellen mensen vragen over mondkapjes: 'Waar is de informatie over waarom je een mondkapje moet dragen, wat zijn de voordelen, de nadelen etc. Waar vind ik de wetenschappelijke bewijzen?'
- Op de corporate social kanalen veel vragen over de eigen situatie: 'Mag mijn werknemer vragen om een bevestiging van mijn coronatest afspraak?'; 'Moet mijn kind van 13 in quarantaine als een klasgenootje positief is getest?'; 'Mijn zus is positief getest, wat raad je me aan?'
- Op de social mediakanalen van minister Van Ark de vraag: 'Als de zorginstelling weigert een zorgbonus voor mij aan te vragen, wie doet dat dan wel?'

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Het Maasstad Ziekenhuis, het Franciscus Gasthuis en het Ikazia Ziekenhuis in Rotterdam, het IJsselland Ziekenhuis in Capelle aan den IJssel en het Albert Schweitzer in Dordrecht hebben gisteravond een opnamestop ingesteld, omdat het niet meer lukte om alle coronapatiënten te helpen. Van het Ikazia Ziekenhuis is duidelijk dat de opnamestop in ieder geval tot vanmorgen 08:00 uur duurt. Van de rest van de ziekenhuizen is het onduidelijk of de opnamestop de hele nacht heeft geduurd. In het Albert Schweitzer in Dordrecht was het de verwachting dat coronapatiënten de nacht op de spoedeisende hulp moesten doorbrengen, omdat er niet genoeg bedden beschikbaar zijn. Peter Langenbach, voorzitter Raad van Bestuur van het Maasstad Ziekenhuis, spreekt van een "gevaarlijke situatie".
- Het ziekenhuis Rijnstate in Zevenaar voert de komende twee weken geen operaties meer uit vanwege het hoge ziekteverzuim. Het ziekenhuis zegt dat het momenteel lastiger is om de dienstroosters goed ingevuld te krijgen. Het Alrijne Ziekenhuis in Leiderdorp gaat meer niet-acute operaties uitstellen. Geplande niet-urgente operaties in het St Jansdal in Harderwijk worden vanaf deze week geannuleerd of verzet naar het ziekenhuis in Lelystad. Daarnaast gaat het ziekenhuis de OK's en het Kort Verblijf in Lelystad maximaal inzetten.
- Het Roaz Noord-Holland en Flevoland meldt dat zorgverleners van alle ziekenhuizen in Noord-Holland en Flevoland voortaan een medisch mondneusmasker gaan dragen als anderhalve meter afstand houden tot patiënten niet mogelijk is. Het Roaz treft de maatregel naar aanleiding van onrust bij patiënten en medewerkers. "We kregen zoveel vragen en klachten van werknemers, patiënten en bezoekers die zich niet veilig voelen in het ziekenhuis dat we tot dit besluit zijn gekomen", zegt Ellen van den Boomgaard, manager externe communicatie bij Amsterdam UMC.

Onderzoek

- Arts, viroloog en WHO-adviseur Jaap Goudsmit zegt dat de verwachtingen van vaccins 'te hoog gespannen' zijn. Lang niet iedereen zal ervoor in aanmerking komen en de effectiviteit kan tegenvallen. Goudsmit denkt dat de kans klein is dat een vaccin de pandemie tot staan kan brengen omdat het voorlopig niet zal lukken voldoende mensen in te enten. Ook staat allerminst vast dat de vaccins ouderen voldoende bescherming bieden. Ook vreest hij voor te veel spoed bij beleidsmakers die een reeks cruciale vragen over het hoofd zouden zien. Hij roept het kabinet op met duidelijke en eerlijke informatie te komen over de feiten, twijfels en keuzes. Zeggen dat er een vaccin komt zou niet voldoende zijn.
- Volgens NRC heeft de wetenschap nog helemaal geen definitief antwoord op de vraag of het slikken van extra vitamine D beschermt tegen corona. De krant reageert daarmee op een AD-artikel waarin een aantal wetenschappers bevestigden dat het zinvol zou zijn preventief extra vitamine D te slikken (vervolgens kwamen signalen binnen dat Nederlanders meer vitamine D insloegen. Volgens NRC begeven de wetenschappers zich op 'glas ijs', want er ligt hier een 'kip-of-ei-probleem' op de loer. Wetenschappelijke studies rapporteerden meer dan eens grote effecten, maar die moeten niet argeloos geïnterpreteerd worden als bewijs voor het nut van vitamine D-supplementen in deze pandemie.
- Uit onderzoek blijkt dat Indiërs mogelijk beter beschermd zijn tegen het virus. Het percentage overleden covidpatiënten ligt in India een stuk lager dan in andere ontwikkelde landen als Nederland, het VK en Italië (1,5% tegenover percentages tussen de 2,5 en 6 procent). Het antwoord is mogelijk te vinden in de erbarmelijke omstandigheden waarin veel Indiërs leven. Daardoor zouden veel Indiërs een sterk immuunsysteem hebben dat snel virussen te lijf gaat.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- Ook in de tweede coronagolf blijken kankerpatiënten minder snel naar de dokter te gaan. Huisartsen hebben in de derde week van oktober 18% minder verwijzingen uitgeschreven naar kankerspecialisten. Bij koepel van kankerpatiëntenorganisaties NFK komen inmiddels veel soortgelijke meldingen binnen. Woordvoerder Irene Dingemans: "Veel patiënten maken zich zorgen of de behandeling wel doorgaat zoals ze zouden willen. Nu heeft oncologie 'het geluk' dat dit specialisme na acute zorg het minst snel wordt afgeschaald, maar toch zullen er mogelijk aanpassingen komen. Niettemin zal dat medisch verantwoord zijn. Deze groep is immers al op de radar. Het blijft hiervoor wel nodig dat de coronabesmettingen afnemen. Grote zorgen hebben we over mensen met klachten die zich niet melden bij de dokter. Als NFK zeggen we: laat altijd een arts je klacht beoordelen." Volgens internist-oncoloog Emile Voest (Antoni van Leeuwenhoek) zullen de consequenties van uitstel van diagnoses en behandelingen pas later duidelijk

worden. Maar ze weet wel dat de behandeling effectiever is hoe vroeger een tumor gevonden is. Daarom wil ze een sterk pleidooi houden om naar de huisarts te gaan bij klachten of vermoedens. De specialist zegt vurig te hopen dat alle bevolkingsonderzoeken naar kanker doorgaan.

- Ggz-onderzoeker Bauke Koekoek zegt dat het aantal mensen dat in psychische nood verkeert nauwelijks is gestegen door de crisis. Voor het Landelijk Operationeel Team Corona inventariseert Koekoek sinds de eerste golf meldingen van mensen die in ernstige psychische nood zijn geraakt. "Op de crisisdienst vreesden we een enorme toestroom toen de lockdown werd afgekondigd [...] Over het algemeen hadden we het rustig." Dat kwam volgens de onderzoeker ook omdat de doorvoerroute naar de crisisdienst stokte. De huisarts werd vanwege de coronabeperkingen gemeden. Daardoor werden behandelingen bij de ggz zelfs even stilgelegd. Onlangs zei de ggz-branchevereniging dat corona een grote bedreiging voor de mentale gezondheid is. Koekoek: "De Nederlandse ggz, die zich nu heel druk maakt, heeft eerder weinig gedaan om de zorg door te laten lopen. Nu hebben ze, om het heel onaardig te zeggen, belang bij voldoende vraag naar hun aanbod. Door corona is de branche behoorlijk in de financiële problemen gekomen."
- Volgens het HagaZiekenhuis in Den Haag houdt niet iedereen zich aan de regel dat per patiënt maar één bezoeker naar binnen mag (bij overlijden hooguit twee). Volgens het ziekenhuis proberen groepen bezoekers soms binnen te komen.

Oplpend ziekteverzuim

- Ziekenhuizen en verpleeginstellingen krijgen de werkroosters amper gevuld door oplpend ziekteverzuim. Zo viel deze maand in het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis Tilburg 30 procent van 1.023 uitgevoerde coronatesten onder het personeel positief uit. 337 van de ongeveer 6.500 medewerkers zitten op dit moment met Covid-19 thuis. Dat aantal komt bovenop de zieke medewerkers die er in een normale situatie ook zijn. Vooral de spoedeisende hulp en de intensive care worden getroffen. Het openhouden van de reguliere behandeling wordt daarmee 'een steeds grotere uitdaging', aldus roostermaker Mieke van Puijenbroek.
- Nieuw personeel is schaarser dan tijdens de eerste golf. Toen ontstond er online spontaan een initiatief voor Extra Handen in de Zorg. Het leverde 20.000 aanmeldingen op. Maar veel van die krachten zijn niet meer beschikbaar, zegt woordvoerder Arjan Huijsmans van RegioPlus, die de actie coördineert. Op dit moment zijn er nog 5.000 mensen aangemeld. Van hen zijn er 1.070 afgelopen weken gekoppeld aan een zorginstelling. "Het verschil nu is dat veel minder mensen thuiszitten. De beschikbaarheid is daardoor ook kleiner."
- Sommige zorginstellingen zoeken daardoor naar creatieve manieren om toch zo veel mogelijk gediplomeerde medewerkers vrij te spelen. In Drenthe zijn horecamedewerkers die nu werkloos thuiszitten aan de slag in verzorgingshuizen. Daar ontvangen, begeleiden en helpen ze bezoekers. En het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein is een van de locaties waar ze nog intensiever aan de slag zijn gegaan met een buddiesysteem. Een kapper, een docent dwarsfluit, een theatermaakster en een stewardess zijn vier van de in totaal tachtig buddies die verpleegkundigen helpen bij het aan- en uitkleden van hun beschermende kleding.

Welke geruchten worden genoemd?

- Gisteravond komen in ieder geval [RTL Nieuws](#), [NOS](#) en [De Telegraaf](#) met nieuwe informatie over het maatregelenpakket waar het kabinet vandaag over beslist, zo melden 'Haagse bronnen'. Media benadrukken dat het 'concept-coronapakket' nog niet vaststaat, vandaag wordt de knoop doorgemaakt.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffen en betrokkenen?

- Sinds de oproep van ActiZ en Extra handen voor de zorg vorige week, registreerden zich 4700 mensen zonder ervaring in de zorg en nog eens ruim duizend met ervaring. Sinds vrijdagochtend hebben zich al meer dan duizend mensen met een zorgdiploma aangemeld om bij te springen in een overbelast zieken- of verpleeghuis. De horeca in Breda gaat honderden medewerkers leveren aan zorginstellingen. ActiZ ziet meer vergelijkbare samenwerkingen ontstaan.
- Het HagaZiekenhuis in Den Haag neemt extra veiligheidsmaatregelen nadat de politie zondagavond moest ingrijpen toen een te grote groep mensen het ziekenhuis in wilde om afscheid te nemen van een overleden familielid. De hoofdingang op de locatie Leyweg is voortaan na 20.00 uur gesloten en de extra beveiligers die het ziekenhuis al had ingezet, blijven 's avonds langer aanwezig. Ook staan er tot 20.00 uur screeningsmedewerkers bij de hoofdingang.
- De gemeente Den Haag zet vanaf dinsdag een campagne in om Hagenaars te overtuigen zich aan de coronamaatregelen te houden. Onder de naam 'Den Haag tegen corona' laten bekende en onbekende Hagenaars zien op welke manier coronaregels moeten worden nageleefd.

Betekenisgeving

Welke oproepen worden gedaan?

- Coördinator bij de Oogvereniging Anneke Berkhout waarschuwt voor isolement en eenzaamheid onder blinden en slechtzienden: "We krijgen bij de vereniging veel meldingen en telefoontjes vanuit onze achterban dat mensen er niet meer op uit gaan. De activiteiten vallen weg, isolement dreigt en eenzaamheid ligt op de loer." Om mensen op afstand te houden heeft de Oogvereniging een speciaal hesje laten maken om andere mensen bewust te kunnen maken van de visuele beperking die ze hebben. Zodat er beter afstand kan worden gehouden. Inmiddels zijn er in Nederland al zo'n 1.100 hesjes in omloop.

- FNV Zorg vraagt maandagavond op een bijzondere manier aandacht om meer waardering en betere arbeidsvoorwaarden voor zorgpersoneel. De zorgbond projecteert op vijf gebouwen in Groningen, Den Bosch en Den Haag het beeld van een groot hart met armen er omheen, het logo van de campagne 'Omarm de zorg'. Volgens de vakbond verdienen zorgmedewerkers meer waardering en betere arbeidsvoorwaarden. Volgens FNV is er minimaal 2,25 miljard euro extra nodig, bovenop het bestaande budget van werkgevers om de problemen in de zorg het hoofd te bieden.
- De Amsterdamse SP-gemeenteraadsfractie pleit er opnieuw voor om het Slotervaartziekenhuis in gebruik te nemen als noodhospitaal voor coronapatiënten die geholpen worden op een verpleegafdeling.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- V&VN zegt blij te zijn met de beslissing van het Roaz Noord-Holland en Flevoland om zorgverleners een medisch mondneusmasker te laten dragen als anderhalve meter afstand houden tot patiënten niet mogelijk is. V&VN-voorzitter voorzitter Gerton Heyne, noemt het nieuws een 'verstandig besluit'. "Veiligheid van zorgprofessionals en patiënten moet altijd vooropstaan. Wij roepen nu alle Roaz'en en ziekenhuizen die dat nog niet hebben gedaan, het voorbeeld van Amsterdam te volgen." Dat is ook de hoop van Patiëntenfederatie Nederland.
- De 25 burgemeesters uit het Veiligheidsberaad pleiten samen voor een algeheel vuurwerkverbod rond de jaarwisseling. Volgens voorzitter Hubert Bruls zorgt vuurwerk niet alleen voor schade en legt een enorme druk op de hulpdiensten, maar brengt het dit jaar ook veel onzekerheid en spanningen met zich mee. De maatregel zou helpen om wat meer rust te brengen. Medisch Nederland zou een vuurwerkverbod toejuichen; hoe minder kans op letsel, hoe beter. "Alle beetjes helpen", zegt voorzitter Annemarie van der Velden van de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen. De Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie is "aangenaam verrast" over het voorstel voor een totaalverbod, zegt voorzitter Michiel Verhofstad, hoogleraar traumachirurgie in Rotterdam. De vuurwerkbranche spreekt van 'symboolpolitiek'. De Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland (BPN) kijkt met verbazing naar de roep van de burgemeesters en wijst erop dat het gebruik van onder meer knalvuurwerk, sierpijlen en vuurwerk in de zwaardere categorie begin dit jaar al is verboden. Ook denkt de belangenvereniging dat het lastig wordt illegaal vuurwerk uit te bannen.
- SP-Kamerlid Maarten Hijink reageert op de beantwoording van zijn aanvullende vragen over de 'coronabonus' van VWS-ambtenaren: "Het lukt de minister niet om snel alle zorgverleners 1.000 euro over te maken, maar voor eigen medewerkers loopt het op tot 3,5 keer zoveel en is het geld al overgemaakt. Cynisch."
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge komt veelvuldig verontwaardiging voorbij over het (mogelijk) niet sluiten van scholen.

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

Aanvullende maatregelen

- 'Verschillende ziekenhuizen vinden dat langer afwachten niet mogelijk is. Vanuit diverse hoeken klinkt de noodkreet aan het kabinet om zo snel mogelijk nieuwe, strengere maatregelen te nemen. Ook in het zuiden is de situatie wederom nijpend,' aldus AD. Bart Berden, woordvoerder namens de Brabantse ziekenhuizen, stelt dat het niet langer verantwoord is dat mensen elkaar nog opzoeken. Dat er nog altijd groepen mensen samen zijn in slecht geventileerde ruimtes is volgens Berden dé belangrijkste oorzaak van het huidige hoge aantal besmettingen. Hij pleit voor fors strengere maatregelen.
- LCPS-voorzitter Ernst Kuipers is voorstander van extra maatregelen, maar wil zich niet uitlaten over welke maatregelen. Dat is aan het kabinet. "Vanuit het ziekenhuisperspectief moet het kabinet dat zeker overwegen. Je bereikt eerder de piek en een eventuele daling verloopt sneller. Want als de huidige bezetting nog weken licht stijgt of ongeveer hetzelfde blijft, moeten we reguliere zorg blijven uitstellen. De komende weken moet dat echt gaan dalen, we moeten ergens stoppen. Anders komen we straks op het punt dat enkel de acute zorg die binnen zes weken nodig is door kan gaan, iets dat tijdens de eerste golf ook gebeurde. Toen duurde het na de piek nog tien weken voordat de bezetting op het oude niveau was, dat zou nu dus na de kerst zijn."
- IC-arts verbonden aan de NVIC, Arthur van Zanten, zegt geen afvlakking te zien. "Het piept en kraakt in de zorg. We zitten dicht tegen onze normale, maximale capaciteit." Spreiding van patiënten zou moeilijk zijn. Dit weekend moesten 15 patiënten langdurig wachten voordat ze konden worden overgeplaatst. Van Zanten verwacht in de komende weken een toename van het aantal IC-opnames. Ingrepen die de R-waarde snel kunnen doen dalen, noemt hij 'wenselijk'.
- Longarts Sigrid van Brummelen (Franciscus Gasthuis Rotterdam) zegt dat het nog 'heel druk' is qua coronazorg. Ze is 'absoluut' voor strengere maatregelen. "Van veel mensen worden dubbele diensten verwacht. Er is een enorme piekbelasting die ik zie wel iets van afbuiging, maar nog echt onvoldoende om nog zo langer door te kunnen gaan. Ik denk dat die strengere maatregelen heel erg hard nodig zijn."
- Complexiteitonderzoeker en Red Teamlid Bert Slagter pleit ervoor te streven naar een R-getal van 0,7, zodat we binnen 5 en 6 weken naar een acceptabel aantal van 900 besmettingen per dag gaan (het aantal dat het huidige BCO aan kan). Met een R-getal van 0.9 zou dat maar liefst 18 weken duren. Om 0,7 te bereiken zou het aantal contacten omlaag moeten. Om dit te bereiken denkt Slagter dat strengere maatregelen, of het beter naleven van de huidige maatregelen of het inzetten van sneltesten zou kunnen helpen.

- PvdA-fractievoorzitter Lodewijk Asscher noemt het 'een probleem' dat er steeds tegenstelling wordt gecreëerd tussen de economie en mensen die de gezondheid vooropstellen. Met dat soort discussies zou veel tijd verloren zijn gegaan.
- Volgens RTL Nieuws zijn burgemeesters verdeeld over de extra maatregelen die het kabinet wil nemen, dat op basis van reacties voorafgaand aan het Veiligheidsberaad. Volgens AD bleken de burgemeesters de afgelopen weken vaak hopeloos verdeeld. 'In kabinetskringen werd men zo chagrijnig van die tweedracht, dat het een eigen koers besloot te varen met uniforme, landelijke maatregelen,' zo schrijft die krant. Burgemeester Wouter Kolff van Dordrecht pleit voor 'maatregelen die het meest effectief zijn en die de minste schade aan de samenleving brengen'. Zoals bijvoorbeeld een avondklok in te stellen. Regio's Gelderland-Midden, Limburg en Twente zijn bezorgd en roepen om zoveel mogelijk thuis te blijven en niet naar Duitsland te gaan. Antoin Schoten, burgemeester van Venlo, deelt ook zijn zorgen en stelt dat het aantal besmettingen sneller naar beneden moet. Ik denk sterk aan extra maatregelen. "Het blijft zorgelijk zolang we geen vaccins hebben", vindt burgemeester Ahmed Marcouch van Arnhem. In de regio's waar het beter gaat, klinkt kritiek op de extra maatregelen die het kabinet morgen bekend gaat maken tijdens de speciale persconferentie. Pieter Broertjes, burgemeester van Hilversum, ziet het helemaal niet zitten dat musea, muziekzalen en dierentuin voor zeker twee weken dicht lijken te gaan. "We moeten ons juist trakteren op taart", zegt hij.

Verwachtingen in aanloop naar de persconferentie

- Met het nieuwe lek gisteravond lijken media ervan overtuigd dat het kabinet vanavond 'sowieso' met een verdere aanscherping van de maatregelen komt; 'Strengere lockdown lijkt onafwendbaar', kopt de Volkskrant. Ook volgens NRC komen we het tijdelijk sluiten van nog meer openbare ruimten 'dichterbij de intelligente lockdown van eerder dit jaar'. AD schrijft: 'Het kabinet heeft de voet op de rem. De vraag is alleen nog hoe diep het het pedaal in wil trappen'. Dat premier Mark Rutte vanavond verdere aanscherping bekend maakt, 'is zeker.'
- Onderwerp van gesprek is ook in hoeverre discussies hoog oplopen binnen het kabinet en hoeverre er sprake is van twee kampen. Het Catshuisoverleg van zondag is aanleiding van gesprek. Media spreken van 'koortsachtig overleg' (Volkskrant) en 'tegenzin, gekibbel en hoofdpijn' (Telegraaf). De Telegraaf schrijft hoe de scheidslijn van 'rekkelijken' en 'preciezen' dwars door partijen heenloopt en ook AD spreekt van een discussie 'langs twee lijnen'. Volgens AD circuleren overigens verschillende lezingen of het in het Catshuis om een 'ruzieachtige' sfeer ging, of gewoon 'stevig inhoudelijk'. Politiek-commentator Xander Van der Wulp (NOS) stelt dat er dit keer "meer politieke discussie in het kabinet en tussen de coalitiepartijen is dan andere keren".
- Zoals gebruikelijk worden de beweegredenen voor de verschillende maatregelen 'die op tafel liggen' gedeut; waarom dit wel en dat niet? 'Dat het kabinet geen heilige huisjes spaart' zou blijken uit het feit dat ook door het RIVM is 'doorgerekend' wat de sluiting van scholen zou bijdragen. Volgens Van der Wulp wordt steeds meer gekeken naar wat maatregelen doen met mensen; de mentale gesteldheid. Het openhouden van sportscholen is daarvan een voorbeeld.
- Tijdens het veiligheidsberaad bespraken de burgemeesters ook of er in regio's met meer besmettingen, zoals Rotterdam en Twente, bovenop de bestaande maatregelen iets extra's moet gebeuren. Het sluiten van de middelbare scholen is daarbij één van de opties, net als het dichtgooien van de detailhandel. De onderliggende vrees zou zijn dat het draagvlak voor een lockdown ontbreekt in minder zwaar getroffen regio's als Friesland en Groningen.

Opiniepeilingen

- Uit een ledenpeiling van CNV Onderwijs blijkt dat nog geen vier op de tien leraren, schoolleiders en ondersteuners de coronamaatregelen in het voortgezet onderwijs uitvoerbaar vinden. De helft van de leraren op middelbare scholen maakt zich zorgen over de eigen veiligheid of een virusuitbraak op school. Volgens CNV is de behoefte aan ondersteuning groot, vooral op middelbare scholen. Dan gaat het om hulp bij handhaving van de coronamaatregelen.